

Každá antibiotická terapie má začínat spolehlivou diagnostikou

aktualizace v empirické a cílené terapii antibiotiky

ATB stewardship

(soubor intervencí směřující k optimální antibiotické terapii
a omezení antimikrobiální rezistence AMR)

Úvodem:

Dle doporučení Rady EU 2023 pro boj s antimikrobiální rezistencí (dále AMR) je cílem tohoto sdělení snížení nevhodné spotřeby systémových antibiotik v komunitě i v nemocniční péči. AMR není jen problém jednoho pacienta, ale je to ekologický a globální fenomén.

Antibiotika jsou vázána na lékařský předpis, ale ještě je zapotřebí správná volba antibiotika. Zvolit antibiotikum cíleně, tzn. na základě laboratorní infekční diagnostiky. V dnešní době nemusíme postupovat empiricky, ale máme možnost cílené terapie podle etiologie onemocnění. Současná diagnostika je rychlá, cílená, ekonomická. Nákladná je necílená, nesprávná a protahovaná léčba.

Kvalitní ATB politika by měla propojovat infekční diagnostická data nemocného s hodnotami jeho funkcí renálně, hepatálně atd., farmakokinetiku, nezbytné je vzdělávání, benchmarking.

Úkolem:

- v ambulanci i v nemocnici **v preskripci používat pouze ATB 1. volby:** penicilinV, amoxicilin, flucloxacilin, cefadroxil, metronidazol, furantoin, Pivinorm => EMPIRICKÁ terapie - lze tolerovat
- v ambulanci i v nemocnici **v preskripci lze používat ATB 2. volby:** ovšem před podáním antibiotika **nutný odběr vzorků k infekční diagnostice:** amoxicilin-clavulanát, clindamycin, makrolidy, azitromycin, chinolony, ...
(on-line změnit empirickou preskripci na cílenou, jakmile je výsledek vyšetření dostupný - on-line elektronická diagnostika)
- v ambulanci i v nemocnici **v preskripci lze používat ATB rezervní: ovšem před podáním antibiotika nutný odběr vzorků k infekční diagnostice:**
(dtto - empirickou terapii dle výsledků vyšetření změnit na cílenou)

Závěr:

Dle WHO mají antibiotika se širším spektrem vyšší potenciál pro vznik AMR, tzn. nejen rezervní antibiotika by měla mít co nejdříve dodatečnou korekci podle etiologie. Nejvíce ATB je předepsáno na uroinfekce a respirační infekce, kde snížení spotřeby a AMR je zapotřebí.